

Ελλάδα 2002 - Οριακή βελτίωση του Μικροοικονομικού Δείκτη Ανταγωνιστικότητας παρά τη χειροτέρευση του Μακροοικονομικού

Σύμφωνα με την διεθνή έρευνα για την ανταγωνιστικότητα του World Economic Forum (WEF) για το έτος 2002, η θέση της Ελλάδας ως προς τον **μικροοικονομικό δείκτη ανταγωνιστικότητας βελτιώθηκε** και από την 46^η το 2001 ανέβηκε στην 42^η θέση το 2002. Η πρόοδος οφείλεται στη βελτίωση του δείκτη εταιρικών στρατηγικών και λειτουργιών (από την 51^η θέση το 2001 στην 47^η θέση το 2002) και του δείκτη που μετράει την ποιότητα του εθνικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος (από την 43^η θέση το 2001, στην 41^η θέση το 2002).

Αντιθέτως, η θέση της Ελλάδας στην παγκόσμια κατάταξη ως προς τον **δείκτη ανταγωνιστικότητας για την προώθηση της ανάπτυξης στο μέλλον** (χρονικός ορίζοντας 5 ετών) **χειροτέρευσε** κατά μία θέση (από 36^η το 2001 σε 37^η το 2002). Η πτώση της ανταγωνιστικής θέσης της Ελλάδας οφείλεται κυρίως στην σημαντική επιδείνωση του δείκτη μακροοικονομικού κλίματος, ο οποίος έπεσε από την 32^η θέση το 2001 στην 47^η θέση το 2002 ενώ παράλληλα, στον δείκτη δημοσίων οργανισμών επιδεινώθηκε η θέση της Ελλάδας, από την 40^η το 2001 στην 44^η το 2002.. Εντούτοις σημαντική βελτίωση σημείωσε ο τεχνολογικός δείκτης, ο οποίος βελτιώθηκε κατά 8 θέσεις: από την 38^η θέση το 2001 ανέβηκε στην 30^η θέση το 2002.

Η Ελλάδα κατατάσσεται ανάμεσα στις χώρες που το τρέχον κατά κεφαλήν ΑΕΠ υπερβαίνει το επίπεδο που θα δικαιολογούσαν οι λοιπές μικροοικονομικές συνθήκες. Υπάρχουν συνεπώς πιθανότητες το τρέχον κατά κεφαλήν ΑΕΠ να μην μπορέσει να διατηρηθεί στα σημερινά του επίπεδα εάν δεν πραγματοποιηθούν σοβαρές μικροοικονομικές αλλαγές, δηλαδή αλλαγές στις επιχειρήσεις και στο επιχειρηματικό περιβάλλον. Αντίστοιχες συνθήκες αντιμετωπίζουν επίσης η Πορτογαλία, η Αργεντινή, η Ρωσία, η Ουρουγουάη, το Μεξικό, ο Άγιος Μαυρίκιος και η Σλοβενία.

Πέντε χώρες της ΕΕ παρουσίασαν βελτίωση της θέσης τους μεταξύ 2001 και 2002 στη διεθνή κατάταξη. Δύο διατήρησαν τη θέση τους αμετάβλητη. Όμως επτά χώρες της ΕΕ παρουσίασαν επιδείνωση της ανταγωνιστικής τους θέσης είτε οριακά, όπως η Ελλάδα, είτε θεαματικά, όπως η Ιταλία, Ιρλανδία και Γαλλία. Είναι σαφές ότι έλλειμμα ανταγωνιστικότητας αντιμετωπίζουν και πολλές χώρες της ΕΕ. Μεταξύ των χωρών της ΕΕ, η Ελλάδα κατατάσσεται προτελευταία στον δείκτη ανταγωνιστικότητας για την ανάπτυξη και τελευταία στον μικροοικονομικό δείκτη ανταγωνιστικότητας. Η Ελλάδα υστερεί και έναντι έξι υπό ένταξη χωρών (Εσθονία, Σλοβενία, Ουγγαρία, Λιθουανία, Τσεχία, Σλοβακία) είτε σε έναν από τους δύο, είτε και στους δύο δείκτες.

*Προκύπτει το συμπέρασμα ότι η Ελλάδα σταθεροποιήθηκε τα τελευταία χρόνια σε μία έστω και οριακά βελτιωμένη θέση, που όμως είναι ακόμη πολύ χαμηλή. Χρειάζεται να πραγματοποιήσει αποφασιστικά βήματα βελτίωσης της διεθνούς ανταγωνιστικότητάς της. Απαιτείται άμεση ενέργεια, επιμονή, συνεχής και συνεπής **προσπάθεια μακροπροθέσμως**, δεδομένου ότι ενδεχόμενα κέρδη μπορούν να ανατραπούν σε βραχύ χρόνο.*

Για το 2002, τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα της χώρας είναι πολύ λιγότερα από τα ανταγωνιστικά μειονεκτήματα της (25 πλεονεκτήματα έναντι 35 μειονεκτημάτων).

Οι καλύτερες και χειρότερες επιδόσεις της Ελλάδας στο σύνολο των 80 χωρών όπου διεξάγεται η έρευνα παρουσιάζονται στους επόμενους πίνακες (αναλυτικοί πίνακες με όλα τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα ακολουθούν στο παράρτημα).

Η Ελλάδα υπερτερεί σε τομείς όπου έχουν προχωρήσει διαρθρωτικές μεταβολές που συμπλέουν με τις ευρωπαϊκές πολιτικές, όπως η απελευθέρωση των τηλεπικοινωνιών και η εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών.

Οι Δέκα Καλύτερες Επιδόσεις της Ελλάδας το 2002

A.A	Παράγων Ανταγωνιστικότητας	Συγκριτική θέση της χώρας σε σύνολο 80 χωρών
1	Χαμηλό Κόστος Εισαγωγής Εξοπλισμού (<10%)	8η
2	Εύκολη Πρόσβαση σε πίστωση	13η
3	Αριθμός Συνδρομητών Κυφελωτής Τηλεφωνίας ανά 100 κατοίκους (2001)	13η
4	Αριθμός Γραφειοκρατικών Διαδικασιών Απαιτούμενες για να επιλυθεί μια αντιδικία	15η
5	Αριθμός τηλεφωνικών γραμμών ανά 100 κατοίκους (2001)	16η
6	Μέσος Δασμός (Ποσοστό, 2002)	16η
7	Πλεόνασμα Γενικής Κυβέρνησης ως ποσοστό του ΑΕΠ (2001)	17η
8	Ελευθερία Έκφρασης του Τύπου	18η
9	Διαθεσιμότητα Επιστημόνων και Μηχανικών	21η
10	Προσδοκίες για οικονομική ύφεση	25η

Πηγή: ΣΕΒ, επεξεργασία στοιχείων WEF

Αντίθετα η χώρα υστερεί στην φορολόγηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας, στο μέγεθος του κράτους, στην απορρόφηση νέων τεχνολογιών, σε στοιχεία που συνθέτουν την ποιότητα του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, αλλά και στην ικανότητα των διοικήσεων των επιχειρήσεων.

Οι Δέκα Χειρότερες Επιδόσεις της Ελλάδας το 2002

A.A	Παράγων Ανταγωνιστικότητας	Συγκριτική θέση της χώρας σε σύνολο 80 χωρών
1	Φορολογικός Συντελεστής Νομικών Προσώπων (2002)	79η
2	Δαπάνες της Κυβέρνησης ως ποσοστό του ΑΕΠ (2001)	76η
3	Εξαγωγές (2001)	76η
4	Αποτελεσματικότητα Διοικητικών Συμβουλίων	76η
5	Συχνότητα διαρροής εσωτερικών πληροφοριών	74η
6	Συνολικό κόστος για την ίδρυση επιχείρησης	71η
7	Πληρωμή αδικαιολόγητων φόρων - δωροδοκιών	70η
8	Ευελξία στον καθορισμό των μισθών (δυνατότητα διαπραγμάτευσης)	68η
9	Απορρόφηση Νέων Τεχνολογιών	67η
10	Ανάπτυξη Δικτύων (Clusters)	67η

Πηγή: ΣΕΒ, επεξεργασία στοιχείων WEF

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πίνακας 1: Σύγκριση Ανταγωνιστικής θέσης της Ελλάδας με τις χώρες μέλη της ΕΕ και τις υποψήφιες προς ένταξη στην ΕΕ χώρες που συμμετέχουν στην έρευνα του

Χώρες	Δεικτ.Αντ. 2002 ανάμεσα σε 80χώρες	Δεικτ.Αντ. 2002 ανάμεσα στις 75 χώρες του 2001	Δεικτ.Αντ. 2001 ανάμεσα σε 75 χώρες	Μεταβολή Ανταγωνιστικής Θέσης 2001- 2002
Φιλανδία	2	2	1	-1
Σουηδία	5	5	9	4
Δανία	10	10	14	4
Ην. Βασίλειο	11	11	12	1
Γερμανία	14	14	17	3
Ολλανδία	15	15	8	-7
Αυστρία	18	18	18	0
Ισπανία	22	22	22	0
Πορτογαλλία	23	23	25	2
Ιρλανδία	24	24	11	-13
Βέλγιο	25	25	19	-6
Εσθονία	26	26	29	3
Σλοβενία	28	28	31	3
Ουγγαρία	29	29	28	-1
Γαλλία	30	30	20	-10
Λιθουανία	36	35	43	8
Ελλάδα	38	37	36	-1
Ιταλία	39	38	26	-12
Τσεχία	40	39	37	-2
Λετονία	44	42	47	5
Σλοβακία	49	47	40	-7
Πολωνία	51	49	41	-8

WEF.

Πίνακας 2: Ιεράρχηση χωρών ως προς τον Δείκτη Ανταγωνιστικότητας για την

Χώρες	Δεικτ.Αντ. 2002 ανάμεσα σε 80χώρες	Δεικτ.Αντ. 2002 ανάμεσα στις 75 χώρες του 2001	Δεικτ.Αντ. 2001 ανάμεσα σε 75 χώρες
Ηνωμένες Πολιτείες	1	1	2
Φιλανδία	2	2	1
Ταϊβάν	3	3	7
Σιγκαπούρη	4	4	4
Σουηδία	5	5	9
Ελβετία	6	6	15
Αυστραλία	7	7	5
Καναδάς	8	8	3
Νορβηγία	9	9	6
Δανία	10	10	14
Ην. Βασιλείο	11	11	12
Ισλανδία	12	12	16
Ιαπωνία	13	13	21
Γερμανία	14	14	17
Ολλανδία	15	15	8
Νέα Ζηλανδία	16	16	10
Χονγκ Κόνγκ	17	17	13
Αυστρία	18	18	18
Ισραήλ	19	19	24
Χιλή	20	20	27
Κορέα	21	21	23
Ισπανία	22	22	22
Πορτογαλλία	23	23	25
Ιρλανδία	24	24	11
Βέλγιο	25	25	19
Εσθονία	26	26	29
Μαλαισία	27	27	30
Σλοβενία	28	28	31
Ουγγαρία	29	29	28
Γαλλία	30	30	20
Ταϊλάνδη	31	31	33
Νότια Αφρική	32	32	34
Κίνα	33	33	39
Τυνησία	34	-	-
Αγ.Μαυρίκιος	35	34	32
Λιθουανία	36	35	43
Τρινιντάντ και Τομπάκο	37	36	38
Ελλάδα	38	37	36
Ιταλία	39	38	26
Τσεχία	40	39	37
Μποτσουάνα	41	-	-
Ουρουγουάη	42	40	46
Κόστα Ρίκα	43	41	35
Λετονία	44	42	47
Μεξικό	45	43	42
Βραζιλία	46	44	44
Ιορδανία	47	45	45
Ινδία	48	46	57

Ανάπτυξη, 2002

Χώρες	Δεικτ. Αντ. 2002 σε 80 χώρες	Δεικτ. Αντ. 2002 στις 75 χώρες του 2001	Δεικτ. Αντ. 2001 σε 75 χώρες
Σλοβακία	49	47	40
Παναμάς	50	48	53
Πολωνία	51	49	41
Αγ. Δομίνικος	52	50	50
Ναμίμπια	53	-	-
Περου	54	51	55
Μαρόκο	55	-	-
Κολομβία	56	52	65
Ελ Σαλβαντόρ	57	53	58
Κροατία	58	-	-
Σρι Λάνκα	59	54	61
Τζαμάικα	60	55	52
Φιλιπίνες	61	56	48
Βουλγαρία	62	57	59
Αργεντινή	63	58	49
Ρωσία	64	59	63
Βιετνάμ	65	60	60
Ρουμανία	66	61	56
Ινδονησία	67	62	64
Βενεζουέλα	68	63	62
Τουρκία	69	64	54
Γουατεμάλα	70	65	66
Νιγηρία	71	66	74
Παραγουάη	72	67	72
Εκουαντόρ	73	68	68
Μπαγκλαντές	74	69	71
Νικαράγουα	75	70	73
Χονδούρα	76	71	70
Ουκρανία	77	72	69
Βολιβία	78	73	67
Ζιμπάμπουε	79	74	75
Ταϊτή	80	-	-

Πίνακας 3: Ιεράρχηση χωρών ως προς τον δείκτη Μικροοικονομικής Ανταγωνιστικότητας 2002.

Χώρες	Δεικτ. Μικροοικον. Αντ. 2002 ανάμεσα σε 80 χώρες	Δεικτ. Μικροοικον. Αντ. 2002 ανάμεσα στις 75 χώρες του 2001	Δεικτ. Μικροοικ. Αντ. 2001 ανάμεσα σε 75 χώρες
ΗΠΑ	1	1	2
Φιλανδία	2	2	1
Ην. Βασίλειο	3	3	7
Γερμανία	4	4	4
Σουηδία	6	6	6
Ολλανδία	7	7	3
Δανία	8	8	8
Σιγκαπούρη	9	9	9
Καναδάς	10	10	12
Ιαπωνία	11	11	10
Αυστρία	12	12	11
Βέλγιο	13	13	15
Αυστραλία	14	14	14
Γαλλία	15	15	13
Ταϊβάν	16	16	21
Ισλανδία	17	17	16
Ισραήλ	18	18	17
Χόνγκ Κόνγκ	19	19	18
Ιρλανδία	20	20	22
Νορβηγία	21	21	19
Ν. Ζηλανδία	22	22	20
Κορέα	23	23	26
Ιταλία	24	24	23
Ισπανία	25	25	24
Μαλαισία	26	26	23
Σλοβενία	27	27	32
Ουγγαρία	28	28	27
Ν. Αφρική	29	29	25
Εσθονία	30	30	28
Χιλή	31	31	29
Τινυσία	32	-	-
Βραζιλία	33	32	30
Τσεχία	34	33	34
Ταϊλάνδη	35	34	38
Πορτογαλλία	36	35	33
Ινδία	37	36	36
Κίνα	38	37	43
Κόστα Ρίκα	39	38	48
Λιθουανία	40	39	50
Αγ. Δομίνικος	41	40	60
Σλοβακία	42	41	40
Ελλάδα	43	42	46
Τρινιδάντ και Τομπάκο	44	43	31
Λετονία	45	44	41
Πολωνία	46	45	42
Σρί Λάνκα	47	46	58
Μαρόκο	48	-	-

Χώρες	Δεικτ. Μικρ. Αντ. 2002 σε 80 χώρες	Δεικ. Μικρο. Αντ. 2002 στις 75 χώρες του 2001	Δεικ. Μικρο. Αντ. 2001 σε 75 χώρες
Αγ. Μαυρίκιος	49	47	51
Παναμάς	50	48	49
Ναμίμπια	51	-	-
Κροατία	52	-	-
Ιορδανία	53	49	47
Τουρκία	54	50	35
Μεξικό	55	51	52
Κολομβία	56	52	57
Μποτσουάνα	57	-	-
Ρωσία	58	53	56
Τζαμάικα	59	54	39
Βιετνάμ	60	55	62
Φιλιπίνες	61	56	53
Ουρουγουάη	62	57	45
Ελ Σαβαντόρ	63	58	64
Ινδονησία	64	59	55
Αργεντινή	65	60	54
Περού	66	61	63
Ρουμανία	67	62	61
Βουλγαρία	68	63	68
Ουκρανία	69	64	59
Ζιμπάμπουε	70	65	65
Νιγηρία	71	66	66
Βενεζουέλα	72	67	67
Γουατεμάλα	73	68	69
Μπαγκλαντές	74	69	73
Νικαράγουα	75	70	71
Παραγουάη	76	71	70
Εκουαντόρ	77	72	72
Χονδούρα	78	73	74
Βολιβία	79	74	75
Ταϊτή	80	-	-

Πίνακας 4: Όλα τα συγκριτικά ανταγωνιστικά **πλεονεκτήματα** της Ελλάδας 2002, σε σύνολο 80 χωρών.

Συγκριτικά Πλεονεκτήματα της Ελλάδας 2002		
Α.Α	Παράγων Ανταγωνιστικότητας	Συγκριτική θέση της χώρας σε σύνολο 80 χωρών
1	Χαμηλό Κόστος Εισαγωγής Εξοπλισμού (<10%)	8η
2	Εύκολη Πρόσβαση σε πίστωση	13η
3	Αριθμός Συνδρομητών Κυμελωτής Τηλεφωνίας ανά 100 κατοίκους (2001)	13η
4	Αριθμός Γραφειοκρατικών Διαδικασιών Απαιτούμενες για να επιλυθεί μια αντιδικία	15η
5	Αριθμός τηλεφωνικών γραμμών ανά 100 κατοίκους (2001)	16η
6	Μέσος Δασμός (Ποσοστό, 2002)	16η
7	Πλεόνασμα Γενικής Κυβέρνησης ως ποσοστό του ΑΕΠ (2001)	17η
8	Ελευθερία Έκφρασης του Τύπου	18η
9	Διαθεσιμότητα Επιστημόνων και Μηχανικών	21η
10	Προσδοκίες για οικονομική ύφεση	25η
11	Το οργανωμένο έγκλημα δεν αυξάνει το κόστος μιας επιχείρησης	28η
12	Αριθμός Φιλοξενιτών Διαδικτύου ανά 10.000 κατοίκους (Internet Hosts) (2001)	28η
13	Επιχορηγήσεις και φοροαπαλλαγές για έρευνα και ανάπτυξη σε ιδιωτικές επιχειρήσεις	29η
14	Χρήση νέων τεχνικών μάρκετινγκ	30η
15	Αριθμός πατέντων (π.χ. ευρεσιτεχνίας) ανά 1 εκ. κατοίκους (2001)	30η
16	Ευκολία πρόσβασης σε δάνεια	31η
17	Πραγματική Συναλλαγματική Ισοτιμία (2001)	32η
18	Ξένες αδειοδοτήσεις ως τρόπος υιοθέτησης νέων τεχνολογιών	32η
19	Αριθμός Χρηστών Διαδικτύου (2001)	33η
20	Συνεργασία Πανεπιστημίων/ Βιομηχανίας	34η
21	Αντικειμενικότητα των δικαστηρίων	36η
22	Πληθωρισμός (2001)	37η
23	Υιοθέτηση νέων τεχνολογιών ως τρόπος αύξησης των εσόδων μιας επιχείρησης	37η
24	Το διεθνές εμπόριο στη χώρα διεξάγεται ως επί το πλείστον από ιδιωτικές επιχειρήσεις	38η

Πηγή: ΣΕΒ, Επεξεργασία στοιχείων World Economic Forum

Πίνακας 5: Όλα τα συγκριτικά ανταγωνιστικά **μειονεκτήματα** της Ελλάδας 2002, σε σύνολο 80 χωρών.

Συγκριτικά Μειονεκτήματα της Ελλάδας (2002)		
A.A	Παράγων Ανταγωνιστικότητας	Συγκριτική θέση της χώρας σε σύνολο 80 χωρών
1	Φορολογικός Συντελεστής Νομικών Προσώπων (2002)	79η
2	Δαπάνες της Κυβέρνησης ως ποσοστό του ΑΕΠ (2001)	76η
3	Εξαγωγές (2001)	76η
4	Αποτελεσματικότητα Διοικητικών Συμβουλίων	76η
5	Συχνότητα διαρροής εσωτερικών πληροφοριών	74η
6	Συνολικό κόστος για την ίδρυση επιχείρησης	71η
7	Πληρωμή αδικαιολόγητων φόρων - δорωδοκιών	70η
8	Ευελξία στον καθορισμό των μισθών (δυνατότητα διαπραγμάτευσης)	68η
9	Απορρόφηση Νέων Τεχνολογιών	67η
10	Ανάπτυξη Δικτύων (Clusters)	67η
10	Ύπαρξη Νομοθεσίας για ΤΠΕ	67η
10	Αριθμός Διαδικασιών που Απαιτούνται για την Ίδρυση μιας Εταιρείας	67η
10	Η διοίκηση της εταιρείας γίνεται από συγγενικά πρόσωπα	67η
11	Επιθυμία για Διάχυση των Εξουσιών	63η
12	Σχέση Πληρωμών και Παραγωγικότητας	62η
13	Φορολογικός Συντελεστής Φυσικών Προσώπων (2002)	61η
14	Παραγωγικότητα Δημοσίων Υπαλλήλων	60η
15	Δύναμη Αναλογιστικών και Λογιστικών προτύπων	59η
16	Εισαγωγές (2001)	59η
17	Διαφάνεια στις κυβερνητικές αποφάσεις πολιτικής	58η
18	Μεταφορά Ξένων Άμεσων Επενδύσεων και τεχνολογίας	58η
19	Εκπαίδευση του προσωπικού	57η
20	Ιδιωτικές Επενδύσεις σε Έρευνα και Ανάπτυξη	56η
21	Κυβερνητικές Προτεραιότητες στις ΤΠΕ	56η
22	Τεχνολογική Εξειδίκευση	54η
23	Επιτυχία της Κυβέρνησης στην Προώθηση ΤΠΕ	52η
24	Δείκτης Ανεργίας (2001)	52η
25	Προσπάθεια Απόκτησης της Εύνοιας στις Αποφάσεις των Κυβερνητικών Ιθυνόντων	50η
26	Ποιότητα Ανταγωνισμού ανάμεσα στους παροχείς υπηρεσιών Ίντερνετ	50η
27	Ρυθμός Εθνικής Αποταμίευσης (2001)	50η
28	Ακανόνιστες πληρωμές υπηρεσιών κοινής ωφέλειας	46η
29	Πρόσβαση στο Διαδίκτυο στα Σχολεία	43η
30	Διαφύλαξη δικαιωμάτων ιδιοκτησίας από το νομοθετικό πλαίσιο	43η
31	Αριθμός Προσωπικών Υπολογιστών (2001)	40η
32	Άτακτες Πληρωμές στις Εισαγωγές και στις Εξαγωγές	39η

Πηγή: ΣΕΒ, Επεξεργασία στοιχείων World Economic Forum